

I. DISPOSICIONS GENERALS**MINISTERI DE MEDI AMBIENT, I MEDI RURAL I MARÍ**

5298 *Reial decret 405/2010, de 31 de març, pel qual es regula l'ús del logotip «Lleta Q» en l'etiquetatge de la llet i els productes lactis.*

Mitjançant el Reial decret 217/2004, de 6 de febrer, pel qual es regulen la identificació i el registre dels agents, establiments i contenidors que intervenen en el sector lacti, i el registre dels moviments de la llet, s'ha establert un sistema de traçabilitat plenament operatiu que permet el seguiment de la llet des de la seva producció a les explotacions ramaderes fins a la seva arribada als centres de recollida o transformació.

Aquest sistema és de gran utilitat no solament per a les administracions públiques, sinó també per als consumidors, els quals demanen, cada vegada més, una informació més àmplia sobre la traçabilitat dels productes que consumeixen.

D'altra banda, el sector productor i transformador també requereix a l'Administració l'establiment de sistemes que millorin la informació i la transparència de la producció i la comercialització. Aquest és un dels objectius inclosos en el Pla estratègic per al sector lacti que ha elaborat el Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí.

En aquest context, és molt adequat establir un règim regulador de l'ús, totalment voluntari, del logotip «Lleta Q» entre la informació que apareix en els envasos de la llet i productes lactis que es posen a disposició del consumidor final, com a garantia d'un sistema de traçabilitat completa que s'estén més enllà de l'obligat per l'esmentat Reial decret 217/2004, de 6 de febrer.

Com ja s'ha descrit, la primera fase de producció de llet disposa a Espanya d'un sistema de traçabilitat obligatori establert per la legislació. Per la seva banda, les indústries transformadores de llet tenen establerts els seus propis sistemes de traçabilitat en el procés d'elaboració dels seus productes. Els organismes independents de control proporcionen una garantia addicional al sistema i supervisen l'ús adequat del logotip per les empreses.

La utilització d'aquest logotip en els envasos de llet i productes lactis no és indicatiu de característiques de qualitat singulars o especials més enllà de les derivades del fet de poder reconstruir en qualsevol moment la traçabilitat fins a l'explotació d'origen.

Aquest Reial decret ha estat sotmès a la consulta de les comunitats autònomes i els sectors afectats, i al procediment d'informació en matèria de normes i reglamentacions tècniques i de reglaments relatius als serveis de la societat de la informació, previst a la Directiva 98/34/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 22 de juny, per la qual s'estableix un procediment d'informació en matèria de les normes i reglamentacions tècniques, així com al Reial decret 1337/1999, de 31 de juliol, pel qual es regula la remissió d'informació en matèria de normes i reglamentacions tècniques i reglaments relatius als serveis de la societat de la informació, que incorpora la dita Directiva a l'ordenament jurídic espanyol.

En virtut d'això i a proposta de la ministra de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 30 de març de 2010,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte.*

Aquest Reial decret té per objecte regular l'ús del logotip «Lleta Q» a l'etiquetatge de la llet i els productes lactis, destinats a ser lliurats, sense transformació ulterior, al consumidor final.

Això, sense perjudici del que disposa el Reial decret 217/2004, de 6 de febrer, pel qual es regulen la identificació i el registre dels agents, establiments i contenidors que intervenen en el sector lacti.

Article 2. *Definicions.*

1. Als efectes d'aquest Reial decret, són aplicables les definicions que preveu l'article 2 del Reial decret 217/2004, de 6 de febrer, i les que estableix l'article 2 del Reial decret 754/2005, de 24 de juny, pel qual es regula el règim de la taxa làctia.

2. Així mateix, s'entén com a:

- a) Autoritat competent: els òrgans competents de les comunitats autònomes.
- b) Envasament final: procediment mitjançant el qual la llet o el producte lacti es condiciona i es posa a disposició del consumidor final en el format comercial corresponent, de manera que no se'n pugui modificar el contingut sense obrir o modificar l'envàs.
- c) Etiquetatge: les mencions, indicacions, marques de fàbrica o comercials, dibuixos o signes relacionats amb un producte alimentari i que figurin en qualsevol envàs, document, rètol, etiqueta, faixa o collaret, que acompanyin el dit producte alimentari o que s'hi refereixin.
- d) Explotació: qualsevol instal·lació, construcció o, en el cas de la cria a l'aire lliure, qualsevol lloc on es tinguin, criïn o manegin vaques que es munyin per a la producció de llet.
- e) Llet i productes lactis: els identificats a l'article 1 del Reglament (CE) núm. 1234/2007 del Consell, de 22 d'octubre de 2007, pel qual es crea una organització comuna de mercats agrícoles i s'estableixen disposicions específiques per a determinats productes agrícoles.
- f) Logotip «Letra Q»: el previst dins de l'etiqueta de l'annex II del Reial decret 217/2004, de 6 de febrer, amb les condicions que preveu l'annex I del present Reial decret.
- g) Lot: conjunt d'unitats de venda d'un producte alimentari, produït, fabricat o envasat en circumstàncies pràcticament idèntiques.
- h) Productor: el ramader, persona física o jurídica o agrupació de persones físiques o jurídiques, l'explotació del qual està situada en el territori de la Unió Europea, que produeix i comercialitza llet o es prepara per fer-ho a molt curt termini.
- i) Usuari del logotip «Letra Q»: comprador transformador de llet, industrial lacti, o productor que destina la llet i productes lactis obtinguts a la seva explotació a la venda directa al consum, encarregat de garantir la traçabilitat d'un producte lacti, dins de l'àmbit d'aplicació del present Reial decret, amb la finalitat de poder etiquetar-lo amb el logotip «Letra Q».

Article 3. *Traçabilitat i ús del logotip.*

1. Poden utilitzar el logotip «Letra Q» a l'etiquetatge de llet o productes lactis, sempre que garanteixin la traçabilitat de la llet o del producte lacti elaborat a partir d'aquesta en totes les fases que comprèn el present Reial decret:

- a) Els compradors transformadors.
- b) Els industrials.
- c) Els productors que destinin la llet i productes lactis obtinguts a la seva explotació a la venda directa al consum.

2. A aquest efecte, per a la fase del procés que va des de la producció a l'explotació fins a l'entrada al centre de transformació, el sistema de traçabilitat és el que estableix el Reial decret 217/2004, de 6 de febrer, mentre que a partir d'aquest moment i fins a la sortida del lot de productes, el sistema és l'establert per l'usuari del logotip «Letra Q».

3. Sense perjudici del que disposa el Reial decret 217/2004, de 6 de febrer, l'usuari del logotip «Letra Q» ha de disposar de mecanismes o sistemes interns de garantia de la

traçabilitat de tot el procés d'elaboració de la llet i dels productes lactis desenvolupat sota la seva responsabilitat.

4. El sistema implantat per l'usuari del logotip «Letra Q» en la fase que va des de l'entrada al centre de transformació fins a l'envasament final de la llet o els productes lactis ha de garantir que es pugui reconstruir en qualsevol moment la traçabilitat fins a l'explotació d'origen.

5. L'incompliment del Reial decret 217/2004, de 6 de febrer, que suposi l'absència d'identificació de qualsevol agent que hagi intervingut o la impossibilitat de correlacionar els lots o unitats de venda amb les explotacions ramaderes de procedència o amb qualsevol procés intermedi anterior a l'envasament final suposa la pèrdua del dret a utilitzar aquest logotip.

Article 4. *Control i certificació.*

1. Els operadors han de conservar la documentació referida a la traçabilitat a disposició de les autoritats competents per al control oficial, durant un període mínim de tres anys.

2. El sistema de garantia de la traçabilitat inclou un control extern sobre:

a) La informació relativa a la traçabilitat anterior a l'entrada de la primera matèria al centre de transformació, en els termes expressats a l'article anterior.

b) El procés comprès entre l'entrada de la primera matèria al centre de transformació i la sortida del lot de productes.

3. El control extern l'han de portar a terme organismes independents de control que han d'estar acreditats per les entitats d'acreditació reglades en el capítol II, secció 2a, del Reglament d'infraestructures per a la qualitat i seguretat industrial, aprovat pel Reial decret 2200/1995, de 28 de desembre, o, si s'escau, per qualsevol altre organisme d'acreditació signant de l'Acord multilateral de reconeixement de l'European Co-operation for Accreditation (EA) de conformitat amb la norma UNE-EN 45011, relativa a les exigències que han d'observar les entitats que realitzen la certificació de producte en l'àmbit agroalimentari, amb una antiguitat mínima d'un any.

4. A més, els organismes independents de control s'han d'acreditat d'acord amb la norma UNE-EN 45011 per a l'abast establert en el present Reial decret.

5. Els productes regulats per aquesta norma han d'indicar a l'etiquetatge l'expressió «certificat per» seguida pel nom de l'organisme independent de control o el seu acrònim, i es pot indicar, a més, que els organismes estan acreditats d'acord amb el que preveu aquest article.

6. L'autoritat competent pot decidir posar a disposició de l'entitat independent de control la documentació relativa a la taxa làctia exigida en el Reial decret 754/2005, de 24 de juny.

Article 5. *Obligacions dels organismes independents de control.*

Les obligacions dels organismes independents de control són les següents:

a) Notificar, abans de començar l'activitat, independentment de la seva seu social, a l'autoritat competent en l'àmbit territorial de la qual estigui ubicada l'empresa a la qual certificaran, l'inici de les seves activitats.

b) Col·laborar amb les comunitats autònomes en l'àmbit territorial de les quals actuïn i remetre'ls un informe anual sobre el resultat dels controls efectuats en l'àmbit esmentat en compliment d'aquesta norma.

c) Conservar per a la seva possible consulta per l'autoritat competent, durant un període mínim de 3 anys, els expedients, documentació i dades dels controls realitzats i dels informes emesos.

d) Realitzar almenys un control anual de cada un dels centres de transformació en què s'etiquetarà amb el logotip «Letra Q».

Article 6. *Deure d'informació.*

Els usuaris del logotip «Letra Q» han de comunicar l'inici de la seva activitat a l'autoritat competent en què radiqui el centre de transformació on s'etiquetarà amb el logotip «Letra Q». La comunicació ha d'incloure com a mínim les dades contingudes a l'annex II d'aquest Reial decret i s'ha de fer com a màxim tres mesos abans de començar l'etiquetatge.

L'autoritat competent ha de remetre, en el format establert de mutu acord, a la Direcció General de Recursos Agrícoles i Ramaders del Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí, la informació sobre els usuaris del logotip «Letra Q», en cada comunitat autònoma, en el termini de tres mesos a partir de la comunicació establerta al paràgraf anterior.

La Direcció General de Recursos Agrícoles i Ramaders del Ministeri d'Ambient, i Medi Rural i Marí té a disposició de les autoritats competents el llistat actualitzat dels usuaris del logotip «Letra Q».

Article 7. *Infraccions i sancions.*

1. Les infraccions comeses contra el que disposa aquest Reial decret se sancionen d'acord amb el Reial decret 1945/1983, de 22 de juny, pel qual es regulen les infraccions i sancions en matèria de defensa del consumidor i de la producció agroalimentària.

2. Sense perjudici del que disposa l'apartat anterior, les infraccions comeses per les entitats independents de control se sancionen pel que disposa la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'indústria.

Article 8. *Sistema d'equivalència per als productors i productes d'altres estats membres.*

Els productors situats en un altre Estat membre de la Unió Europea diferent d'Espanya es poden beneficiar de l'ús del logotip «Letra Q» a l'etiquetatge, sempre que disposin d'un sistema de traçabilitat equivalent al que estableix el Reial decret 217/2004, de 6 de febrer, en relació amb la fase del procés que es desenvolupa des de la producció a l'explotació fins a l'entrada al centre de transformació.

Així mateix, s'ha d'efectuar el control i la certificació anàlegs als que preveu l'article 4 d'aquest Reial decret.

Disposició transitòria única. *Autorització provisional d'organismes independents de control.*

No obstant el que preveu l'article 4.4, les autoritats competents de les comunitats autònomes on hi hagi la seu social dels organismes independents de control poden autoritzar provisionalment els organismes esmentats sense l'acreditació prèvia específica amb l'abast que estableix aquest Reial decret. Per a això ja han d'estar acreditats de conformitat amb la norma UNE-EN 45011 en l'àmbit agroalimentari amb una antiguitat mínima d'un any i haver sol·licitat aquesta acreditació específica per a aquest Reial decret.

Aquesta autorització provisional produeix efectes durant el termini màxim d'un any des de la data de la seva notificació a l'organisme sol·licitant, o fins que siguin acreditats si el termini és més curt.

L'autorització provisional té efectes en tot el territori nacional, sense perjudici que l'organisme independent de control ha de comunicar prèviament a l'autoritat competent l'inici de la seva activitat en el seu àmbit territorial quan aquesta autoritat sigui diferent de la que va atorgar l'autorització provisional.

Transcorregut el termini d'un any des que va obtenir l'autorització provisional sense haver obtingut l'acreditació, l'autorització provisional caduca automàticament, i la mateixa persona física o jurídica no pot tornar a sol·licitar una altra autorització provisional a la mateixa o una altra comunitat autònoma.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

El que disposa aquest Reial decret té caràcter de normativa bàsica, a l'empara del que disposa l'article 149.1.13a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva sobre bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

El present Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Palma, 31 de març de 2010.

JUAN CARLOS R.

La ministra de Medi Ambient,
i Medi Rural i Marí,
ELENA ESPINOSA MANGANA

ANNEX I

Característiques del logotip «Letra Q»

a) Model:

El model utilitzat és el següent:

b) Mida de reducció:

En cas que l'aplicació del logotip sobre diferents tipus d'etiqueta faci necessari reduir-lo, la reducció s'ha de fer de manera proporcional a la de l'envàs de la llet o del producte lacti corresponent, i la mida mínima és d'1 cm en la seva dimensió més gran.

c) Color:

El logotip s'ha d'utilitzar amb vermell i groc, amb la lletra Q en vermell i la paraula «LETRA» en groc.

Pantone: vermell 1795C (RGB 198,11, 30) i groc 123C (RGB 255, 196, 0).

d) Tipografia:

La tipografia utilitzada ha de ser la Impact, en majúscules.

La mida de les lletres s'ha de reduir, si s'escau, d'acord amb el que estableix l'apartat b).

ANNEX II

Dades mínimes que han de comunicar els usuaris del logotip «Letra Q»

- a) Nom, cognoms o raó social.
- b) CIF, NIF o document d'identificació.
- c) Domicili, localitat, telèfon, fax, correu electrònic.
- d) Organisme independent de control que el certifica:

Nom i raó social.

CIF, NIF o document d'identificació.

Domicili, localitat, telèfon, fax, correu electrònic.

Data d'acreditació en l'àmbit agroalimentari.

Data d'autorització provisional.

Data d'acreditació en l'àmbit d'aquest Reial decret.